

Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
6.Bf.153/2020/21.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2020. november 27. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntette miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2020. július 9. napján kihirdetett 31.B.1563/2019/58. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott által 2018. április 6. napjától április 7. napjáig őrizetben, április 8. napjától 2018. augusztus 31. napjáig letartóztatásban, szeptember 01. napjától a mai napig bünygyi felügyeletben töltött időt számítja be a kiszabott szabadságvesztés tartamába akként, hogy 4 (négy) nap bünygyi felügyeletben töltött idő 1 (egy) napi szabadságvesztésnek felel meg.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Indokolás:

-] A Fővárosi Törvényszék a 2020. július 9. napján kihirdetett 31.B.1563/2019/58. számú ítéletével **vádlott**at bűnösnek mondta ki emberölés büntettében (Btk. 160. § (1)-(2) bekezdés a) pont), ezért 10 év szabadságvesztés büntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban és bünygyi felügyeletben töltött időt. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bünygyi költség megfizetésére.
-] Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő ügyész a kihirdetett ítélet ellen fellebbezést jelentett be súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása érdekében. A vádlott és védője egyaránt három munkanap gondolkodási időt kértek, majd a védő a törvényes határidőben enyhítésért, eltérő tényállás és jogi minősítés megállapítása és a büntetés enyhítése érdekében fellebbezett. A vádlott jogorvoslati nyilatkozatot nem tett.
-] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.515/2020/6. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védői fellebbezést ugyanakkor nem tartotta megalapozottnak. Kifejtette, hogy az első fokon eljáró törvényszék az ügy tárgyalása során a perrendi szabályokat betartotta. Hivatkozott arra,

hogy a törvényszék a tényállást kellő alaposággal felderítette, a rendelkezésre álló bizonyítékokat széleskörűen vizsgálta és okszerűen értékelte. Az általa megállapított tényállás felülbírálatra alkalmas. Hivatkozott arra is, hogy az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerű következtetést vont le a vádlott bűnösségére és cselekménye minősítése is törvényes. A büntetés kiszabása körében hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint az erkölcsi féktől mentes elkövető vádlottal szemben a büntetési célok csak az elbírált ölési cselekmény valódi tárgyi súlyához igazodó felemelt tartamú, a középértékhez közelítő szabadságvesztés kiszabásával érhetőek el maradéktalanul. Érvelt azzal is, hogy az időmúlást mellőzni kell az enyhítő körülmények közül, mivel az nem jelentős az elbírált büntett magas törvényi fenyegetettsége tükrében. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítélet a Fővárosi Törvényszék ítéletét változtassa meg, a hivatkozott enyhítő körülmény mellőzése után a vádlottal szemben szabjon ki hosszabb tartamú szabadságvesztést, melynek tartamába a vádlottnak az elsőfokú ítélet kihirdetése óta bűnügyi őrizetben töltött idejét a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése szerint számítsa be. Egyebekben az elsőfokú ügydöntő határozatot a Be. 605.§ (1) bekezdésének megfelelően hagyja helyben.

] A vádlott védője utóbb csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását. Ebben a korábban bejelentett fellebbezés irányát fenntartva azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg, és enyhébb jogi minősítés - halált okozó testi sértés, emberölés privilegizált esete - megállapítása mellett a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamát jelentősen enyhítse. Kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592.§ (2) bekezdés c) és d) pontjaira tekintettel részben megalapozatlan. Érvelése szerint az ítélet nem tesz említést a vádlott és sértett között kialakult szóváltásról és dulakodásról, ami megelőzte a kés előkerülését, illetve arról sem, hogy a vádlott az eredmény elhárítására törekedett a rendőrség és a mentők értesítésével, és ez iratellenes. Ezen túlmenően előadta, hogy az emberölésre irányuló szándék még eshetőlegesen formában sem merült fel a vádlott tudatában. Érvelése szerint a törvényszék azt a körülményt, hogy a vádlott érdemi védekezést nem terjesztett elő, a terhére értékelte. Sérelmezte, hogy mind a nyomozóhatóság, mind az elsőfokú bíróság elutasította a vádlott vallomásának műszeres ellenőrzésére irányuló indítványát, és ezzel kizárta őt a védekezés lehetőségéből. Ugyancsak sérelmezte a vádlott munkahelyi vezetőjének tanúkihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványa elutasítását. Hangsúlyozta, hogy a vádlott megromlott egészségi állapotú személy, aki éppen az orvosi rendelőre szedett gyógyszerei hatása miatt élt a hallgatás jogával. Kifogásolta, hogy nem került tisztázásra, hogy az elkövetési eszköz hogyan került a helyszínre, miután a vádlott gépjárművének kesztyűtartójában ott volt a vádlott saját kése. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta és nem értékelte a vádlott vonatkozásában a cselekmény utáni magatartását, a „tőle elvárható segítségnyújtás” követelményét. Nyomatékosította, hogy a törvényszék nem tett eleget a tényállásfelderítési kötelezettségének, amikor nem tárta fel a vádlott cselekményének valós hátterét, annak kiváltó okait, a vádlott motivációját. Az eltérő jogi minősítést illetően érvelt azzal, hogy a vádlott a dulakodás folyamán nem ismerte fel a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, ezt a következményt nem is kívánta, magatartását indulatiság, következetlenség jellemezte, ezért cselekménye előre kiterveltnek nem értékelhető. Az igazságügyi pszichiáter szakértői véleményre utalva rámutatott arra is, hogy a vádlott esetében magas indulati feszültség állt fenn a cselekmény elkövetésekor, és éppen a sértetti elutasítás következtében bomlott meg a vádlott belső egyensúlya,

és került tudatszűkült állapotba. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte a szakértői véleményt, és megállapításait nem tette az indokolás részévé. Az emberölés privilegizált esetének megállapíthatóságát illetően felhívta a Fővárosi Törvényszék B.924/2009/56. számú határozatát, amely álláspontja szerint lényegében azonos tényállás mellett az enyhébb minősítést állapította meg. Mindezek alapján az eltérő jogi minősítés megállapítása mellett indokoltnak tartotta a kiszabott büntetés jelentős enyhítését.

-] A bejelentett ügyészi, védői fellebbezésekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása perrendszerű volt. Az előkészítő ülés tartása a Be. 499.§ (1), (2) és (5) bekezdésének megfelelően törvényes volt. A vádlott kioktatása ugyancsak törvényesen megtörtént. Megállapítható, hogy a törvényszék - miután a vádlott az előre megfontoltság tekintetében nem ismerte el a bűnösségét és nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról - a Be. 505.§ (4) bekezdésének megfelelően végzésével az ügyet nyomban tárgyalásra tűzte ki és meg is tartotta.
-] Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta. Kihallgatta a vádlottat, aki élt a tárgyaláson a mentességi jogával, ezért az elsőfokú bíróság a Be. 525. § (1) bekezdése alapján törvényesen ismertette a nyomozás során tett gyanúsítotti vallomásait. A vádlott ezekben érdemi védekezést nem terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság a tényállás tisztázása érdekében törvényes figyelmeztetést követően számos tanút hallgatott ki, köztük **tan]1**, **tan]2** és **tan]3** szemtanúkat, továbbá a vádlott fiát, tanú 4t, a sértett munkatársait, **tan]5/t** és **tan]6/t**, tanú 7t, a sértett feleségét, **tan]8/t**, valamint a vádlott kezelőorvosát, **tan]9/t**. Meghallgatta az igazságügyi elmeorvosszakértőket, akik a kezelőorvos vallomásának ismeretében is az írásbeli szakvéleményüket fenntartották, és ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, különösen a helyszíni szemle jegyzőkönyvet, a halottszemle adatait, a boncolási jegyzőkönyvet, az orvosszakértői véleményt, a vádlott gépkocsijában elvégzett házkutatás adatait, a genetikus szakértői véleményt, híváslista adatokat.
-] Az elsőfokú bíróság ítélete 4. oldal első bekezdésétől a 7. oldal közepéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat. Nem tévedett, amikor a terhelő ítéleti tényállást mérlegeléssel a részben a vádlott beismerő vallomásának tényeire, továbbá a terhelő tanúvallomásokra, okirati bizonyítékokra, szakértői véleményekre alapította.
-] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta.
-] A vádlott védőjének eltérő tényállás és a vádlott cselekményének eltérő jogi minősítése érdekében bejelentett fellebbezése nem alapos.

- 0] A Be. 591.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bírósága határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A védő fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, bizonyítási indítványt sem terjesztett elő, ezért a védőnek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül eltérő jogi minősítés megállapítására irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíróság, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összhatásában értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményre kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítélet tábla álláspontja szerint e kötelezettségének a törvényszék hiánytalanul eleget tett: magyarázatot adott arra, hogy miért nem a védő által hivatkozott dulakodás tényét állapította meg, hogy az elkövetés eszköze miként került a helyszínre, hogy miért fogadta el az elmeorvoszakértői véleményt, és nem értékelte terhelő körülményként a vádlott hallgatását. Csupán rámutatott arra, hogy az érdemi védekezést elő nem terjesztő vádlott esetében a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat tudta értékelni, de ezzel a vádlott védekezéshez való joga nyilván nem sérült. Az elsőfokú bíróság tehát az indokolási kötelezettségét alapvetően teljesítette, és a bizonyítási indítványt is megalapozottan utasította el.
- 1] Az irányadó tényállás alapján a törvényszék okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és törvényes a cselekmény jogi minősítése is.
- 2] A fellebbviteli bíróság nem értett egyet a védő korábbi perbeszédében és fellebbezése indokolásában kifejtett jogi okfejtésével és a vádlott előre kitervelt ölési szándékot vitató védekezésével. Nem osztotta tehát a védő azon jogi álláspontját, miszerint a vádlott szándéka csupán testi sérülés okozására irányult, a halálos eredmény tekintetében csak gondatlansága állhatott fenn, ezért a bűnösségét halált okozó testi sértés büntetében (Btk.164.§ (1)-(8) bekezdés) kellene megállapítani. A vádlott nem vitatta a bántalmazás tényét, és azt, hogy magatartása vezetett a sértett halálához. Az elkövetéskori szándékára a Kúria a BJE 3/2013. számú jogegységi határozatában kifejtettekre is figyelemmel a cselekmény tárgyi és alanyi oldalának ismérveiből vonható le következtetés. Arra, hogy a vádlott előre kitervelte az ölési cselekményt, abból lehet következtetni, hogy átgondolta a véghezvitel helyét, idejét, módját: megkereste a sértett munkahelyének címét, az ingatlanban dolgozó személynek azt mondta, hogy a bölcsődébe indul a lányáért, majd indulás előtt magához vette a fia vadászkését és gépjárművel ment a helyszín közelébe. Tény, hogy a vádlott a cselekményt egy nagy pengehosszúságú vadászkéssel követte el, amelyet a helyszínen magánál is tartott, míg a sértettet várta; az általa tanúsított erő kifejtés nagysága, a szúrás irányítottsága, az életfontosságú szervre irányuló célzottság, az elkövetés utáni magatartása alapján a halálos eredmény bekövetkezése tekintetében a vádlott egyenes szándékára kellett következtetni. Az alanyi tényezők is e következtetés helyességét támasztják alá, hiszen az akaratelhatározás és az elkövetés közötti időköz hosszabb tartam volt (egy óra), a vádlottat a harag, féltékenység, elkeseredettség motiválta. Mindezek alapján tehát helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott a

cselekményét a sértett élete kioltásának egyenes szándékával, előre kitervelten valósította meg. Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette cselekményét is. Ítélete 7. oldalának utolsó három és 8. oldalának első bekezdésében kifejtett jogi értékelő tevékenységével a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért, az megfelel a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa 3/2013.BJE. jogegységi határozat I. fejezetében írt elhatárolási szempontoknak. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a bűncselekmény tárgyi oldali ismérvei is aggálytalan következtetést engednek arra, hogy a vádlott a sértett halálát kívánta. A vádlott - a sérült testtájékra (életfontosságú szervek), az elkövetés módjára (a sértett védekezését megtörő erejű mozdulat), az erőbehatás mértékére (közepes erővel okozta, a szúrás során egy csontdarab is levált) figyelemmel - a szúrás pillanatában tudta, hogy szándéka az élet kioltására irányul. Az ölési szándékot igazolja a cselekményét követően tanúsított közömbös magatartása is (nem sietett a sértett segítségére, nem próbálta meg elállítani a vérzést).

- 3] A másodfokú bíróság nem értett egyet a védőnek azzal a jogi álláspontjával sem, hogy a tényállásban írt cselekmény alkalmas az erős felindulásban elkövetett emberölés megállapítására. E körben a törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy semmilyen bizonyíték nem támasztja alá, hogy a vádlott belső egyensúlya a szúrás pillanatában megbomlott, tudata elhomályosult volna és ennek folytán a megfontolás szokásos mértékének megtartása nélkül valósította volna meg a cselekményét. Osztotta tehát a fellebbviteli bíróság a törvényszék ítélete 8. oldalának első bekezdésében kifejtett jogi álláspontját. A privilégizált eset megállapíthatóságához szükséges, hogy az ölési cselekmény az erős felindulás állapotában menjen végbe, valamint, hogy a cselekmény elkövetésére irányuló akaratelhatározást nyomban kövesse a kivitelezés, vagyis az emberölésre irányuló szándék kifejlődése és a cselekmény között viszonylag rövidebb idő teljen el. Jelen ügyben az irányadó történeti tényállás szerint az emberölés privilégizált esete megállapíthatóságának e két feltétele hiányzik.
- 4] Nem tévedett tehát a Fővárosi Törvényszék, amikor a vádlott bűnösségét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint előre kitervelten elkövetett emberölés büntetében állapította meg. A vádlott azzal a magatartásával, hogy egy előre kitervelten egy 21,5 cm pengehosszúságú vadászkést magához véve a munkahelye előtt megvárta a sértettet, vele szóváltásba keveredett, majd a vadászkéssel rátámadt, és egy ízben, legalább közepes erővel nyakon szúrta őt, és a sértett bántalmazása és a bekövetkezett halál között közvetlen ok-okozati összefüggés áll fenn, megvalósította az élet elleni bűncselekmény minősített alakzatának valamennyi törvényi tényállási elemét.
- 5] Az ügyésznek a súlyosításra, a védőnek az enyhítésre irányuló fellebbezése nem megalapozott.
- 6] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket és nem tévedett, amikor a törvénnyel első ízben összeütközésbe

kerülő, azonban élet elleni bűncselekményét közterületen, útonálló jelleggel végrehajtó vádlottat - enyhítő szakasz felhívása nélkül - végrehajtandó szabadságvesztésre és közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő emberölés büntette tíz évtől húsz évig vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő. A középérték 15 év. Az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények számával és nyomatékával indokolta meg a középértéktől való eltérést. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a 10 évben meghatározott szabadságvesztés büntetés mértéke igazodik a vádlott személyiségében és cselekményében rejlő társadalomra veszélyességhez, az szükséges és egyben elégséges joghátrány.

- 7] A vádlott depresszív állapota miatt a Btk. 35. § (2) bekezdésére figyelemmel a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozat megállapítása is törvényes és méltányos, ugyanakkor indokoltan sújtotta a törvényszék a vádlottat a törvényi maximum tartamban meghatározott közügyektől eltiltás mellékbüntetéssel a Btk. 61. és 62.§ -a alapján. A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről az elsőfokú bíróság a Btk. 38. § (2) bekezdése a) pontja alapján ugyancsak törvényesen rendelkezett.

- 8] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés együttesen megfelelően szolgálják a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat, azok enyhítésére, illetve súlyosítására a fellebbviteli bíróság nem látott törvényes lehetőséget.

- 9] A fellebbviteli bíróság a Be. 453.§ (1) bekezdésére figyelemmel - a tényeknek megfelelően - kijavította az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezést.

- 0] A Fővárosi Törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

- 1] A Fővárosi Ítéltőábla ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2020. november 27.

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Mészáros László s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 31.B.1563/2019/58. számú ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2020. november 27.

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke